

Bu proje, Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

ERKEN EĞİTİMİ SEĞ!

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

OTURUM 3: OLUMLU DİSİPLİN

Bu projenin sözleşme makamı
Merkezi Finans ve İhale Birimi'dir.

Bu proje, UNICEF'in teknik desteği ile yürütölmektedir.

ISINMA ETKİNLİĞİ: “Kuralı Tahmin Et”

Disiplin Kavramı

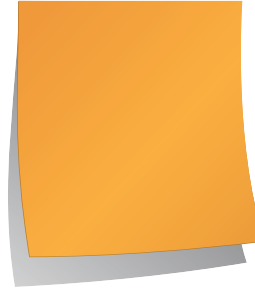
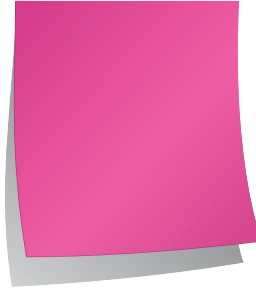
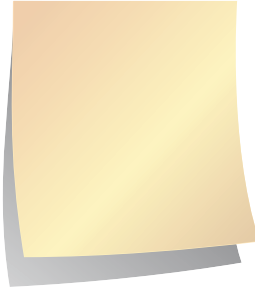
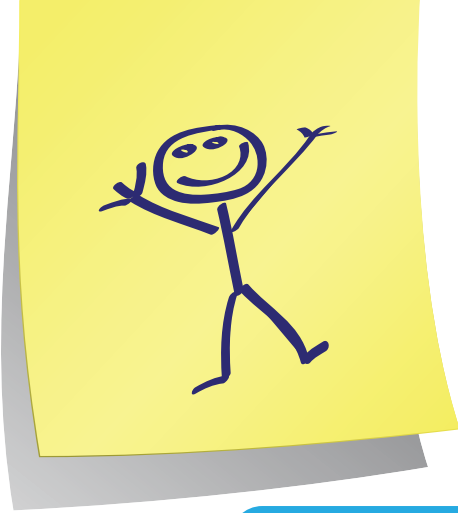
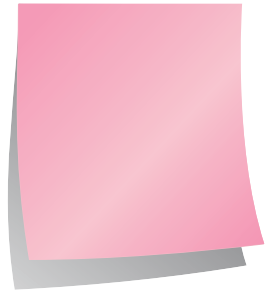
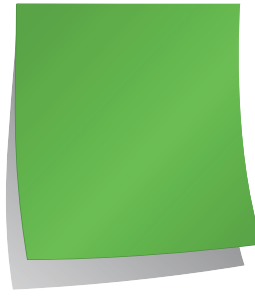
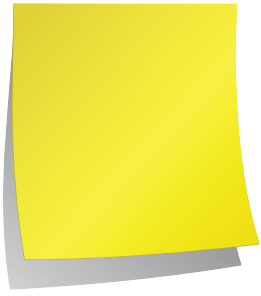
- Disiplin kavramı, genellikle gerçek anlamının dışında değerlendirilmekte ve çocuğun olumsuz davranışına tepki olarak cezanın kullanımı olarak algılanmaktadır.
- Oysa disiplin çocuğun davranışlarına katı sınırlar koymak ve onu her yönden kontrol altına almak değil, kendi davranışlarının sonuçlarını kabul etmesine, sorumluluklar almasına ve özdenetim geliştirmesine yardımcı olmaktır.

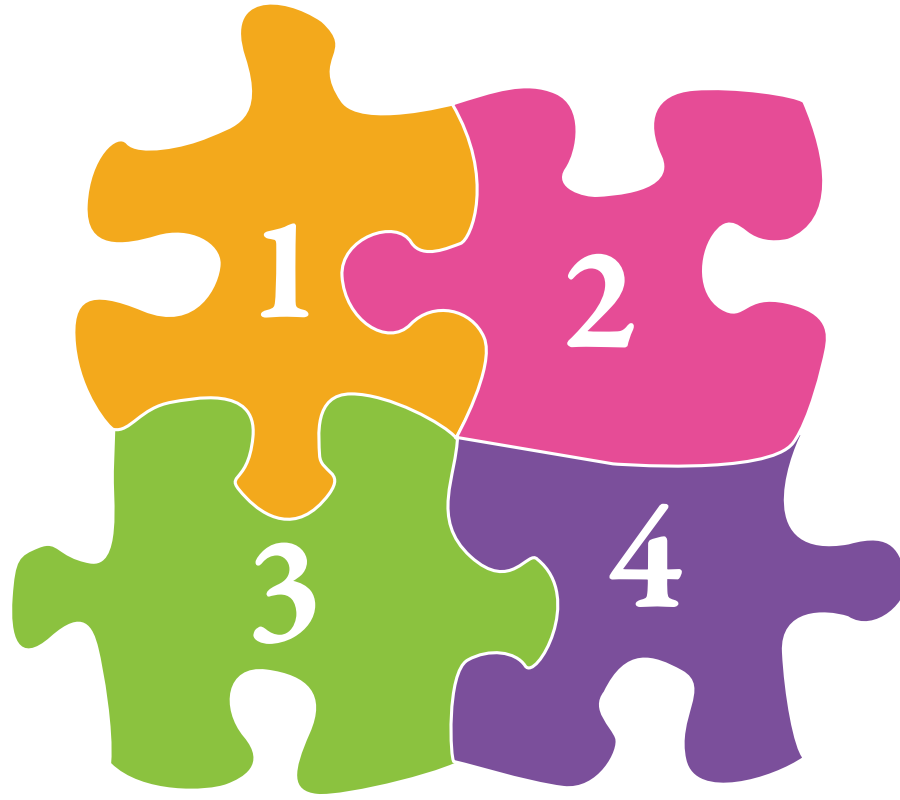
Disiplinin İlkeleri

- **Kararlılık:** Anne-baba, çocuğun uyması gereken kurallar konusunda kararlı olmalıdır. Kararlı bir tonda sunulan istekler, çocuk tarafından genellikle dinlenir.
- **Kesinlik:** Anne baba çocuğa koyduğu kurallar konusunda kesin tavırlar sergilemelidir.
- **Süreklilik:** Disiplinde önemli bir ilke de sürekliliktir. Ebeveynler kurallar konusunda farklı zamanda farklı uygulamaları onaylamadıklarını belirtmeli ve tutarlı olmalıdırlar.
- **Sakinlik:** Kurallara uyma sırasında yaşanan çatışmalarda ebeveynler sakinliğini korumalı ve çocukla sonu gelmeyecek tartışmalara girmemelidir.
- **Ödüllendirme:** Çocuklar uygun davranışın öğrenilmesinde olumlu dönütler almak isterler. Aileler çocuğun olumlu davranışını desteklemeli ve beğendiklerini övgü içeren sözcüklerle ifade etmelidirler.

ETKİNLİK 1: “Ödül Çarşısı”

ETKİNLİK 2:
“Kurallar Kimin İçin?”

Çocukta Olumlu Davranışı Geliştirmede Kuralların Belirlenmesi

- Kuralların sayısı sınırlı olmalı ve kesinlikle **uygulanmalıdır**.
- Kurallar **mantıklı** olmalı ve çocukların uyabileceği düzeyde olmalıdır.
- Kurallar, çocuktan ne beklediğimizi açıkça ortaya koymalı ve onu yönlendirmelidir. Bir şeye “Hayır” dendiğinde neden “Hayır” dendiği açıklanmalı ve değişik **seçenekler sunulmalıdır**.

- Kurallar mümkün olduğu ölçüde olumlu kelimelerle ifade edilmelidir.
- Kurallar, gerek anne gerekse baba tarafından tutarlı bir şekilde uygulanmalıdır.
- Çocuğa kuralların belirlenmesinde söz hakkı verilmelidir.
- Ailenin koyduğu kurallara uyulmadığı takdirde olabilecekler çocuğa abartılarak söylenmemelidir.

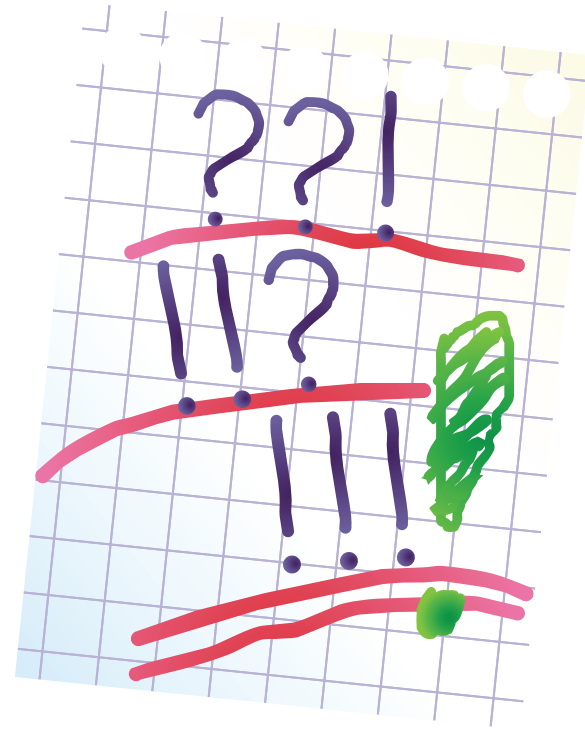
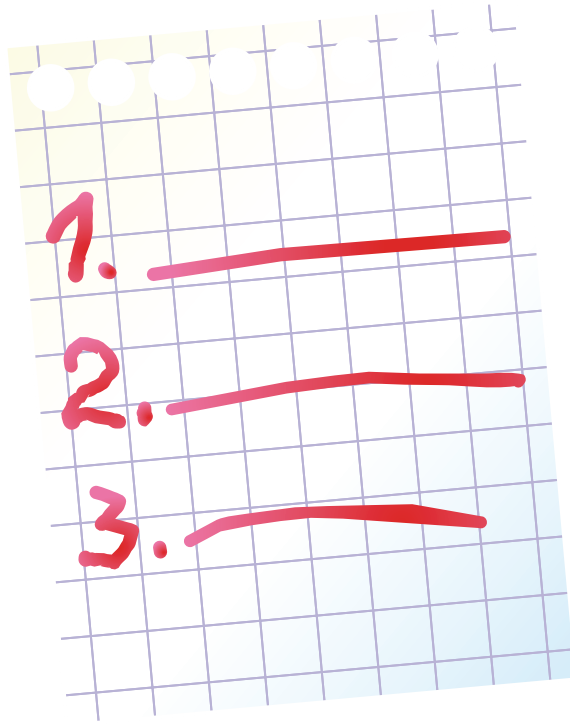
**ETKİNLİK 3:
“Dondurma
Yiyebilir miyim?”**

Olumlu Disiplin İçin Dikkat Edilecek Noktalar:

- Disiplin yöntem ve stratejileri çocuğun yaş ve gelişim düzeyine uygun olmalıdır.
- Ailenin disiplin tutumları ölçülü, mantıklı ve olumlu olmalıdır.
- Disiplin açısından şiddet hiçbir şekilde kullanılmamalıdır. şiddetin çocuğun kişisel ve sosyal gelişiminde olumsuz etkileri bulunmaktadır.
- Çocukların davranışlarının sorumluluklarını yklenebilmeleri için kendi başlarına kararlar almaları ve sonuçlarını yaşamalarına izin verilmelidir. Aileler her kararı kendileri vermeyip hangi kararları çocukların verebileceğini onların yaş ve gelişim düzeyine göre belirlemelidir.

Olumlu Disiplin İçin Dikkat Edilecek Noktalar:

- Ailede her bireyin aynı olmayacağı, bireysel olarak aile üyelerinin birbirinden farklı olabileceği kabul edilmelidir. Çocuktan beklentiler ve uyulması gereken kurallar bu bireysel farklılıklar göz önüne alınarak yapılmalıdır.
- Olumlu disiplinin özdenetim oluşturmaya yönelik olması gerektiği unutulmamalıdır. Amaç, olumlu benlik algısı geliştirmektir.
- Etkili disiplin, ancak sevgi dolu ve destekleyici bir ortamda gerçekleşir. Aileler ocuğun ihtiyaçlarına duyarlı olmalı, çocuğun anlatmak istediklerini dinlemeli ve gereksinimlerini fark etmelidir.

ETKİNLİK 4: “Birlikte Tamamlayalım”

Çocuğun Özdenetim Kazanması

- Disiplinin temel amaçlarından biri çocukta özdenetim kazandırmaktır.
- Özdenetim, çocuğun kendi kendini yönetme yeteneğini kazanmasıdır.

Özdenetimi Geliştirmek İçin Yapılması Gerekenler

- Koşulsuz Sevgi Vermek
- Tutarlı Davranışlar Sergilemek
- İletişimde Açık Olmak
- Problem Çözme Becerisi Kazandırmak

Koşulsuz Sevgi Vermek

- Sevildiğini ve değer verildiğini hisseden çocuk, çevresinde konulan kurallara uygun davranışlar sergiler.
- Bu nedenle anne ve babalar çocuklarını sevgilerini ve onlara değer verdiklerini bir koşula bağlamadan sunmalıdır.

Tutarlı Davranışlar Sergilemek

- Çocuğun aynı davranışına farklı zamanlarda farklı tepkiler vermek çocuğun bocalamasına neden olur.
- Bu nedenle aileler çocuklara karşı davranışlarında tutarlı olmalıdırlar.

İletişimde Açık Olmak

- İletişimde kullanılan kavramların çocuk tarafından anlaşılması önemlidir.
  - Yanlış bir davranış, çocukla göz teması kurarak kesin bir ses tonu ile ifade edilmelidir.
  - Örneğin "Gürültü yaparak babanı rahatsız etmeni istemiyorum. Zira O, çok yorgun ve dinlenmesi gerekiyor" gibi.

Problem Çözme Becerisi Kazandırmak

- Çocuklara problem çözme becerileri kazandırmak için;
  - yapabileceği işlerle ilgili sorumluluk vermek,
  - sorunlarını kendisinin çözmesi konusunda destek sağlamak,
  - çeşitli problem durumları ve çözümleri ile ilgili örnekler sunmak gibi yöntemler kullanılabilir.

ÖZDENETİM

ETKİNLİK 5:
**“Özdenetim
Yapıtaşları”**

**DEĞERLENDİRME
ETKİNLİĞİ:
“Oyun Kartları”**

TEŞEKKÜRLER...